

Knáttleikir

av Robert Dahlström

Självklart kan man inte rekonstruera spelet Knáttleikir helt och hållet då reglerna inte nedtecknats i sin helhet, men en spelbar form av detta hårda bollspel finns och testades av glada Elvegrimmar i Normandie.

Vid Muséet i Trelleborg, Danmark, så har ledaren för utbildningsavdelningen Kim Nyborg gjort en så fullständig regelkonstruktion som möjligt. Denna testades med museipersonal och re-enactors under Trelleborgs marknad den 4 juli 2002 och blev helt enkelt en hit. Deras dröm är att kunna göra "riktiga" matcher med lag från olika håll i Norden och hålla en turnering. Som sagt så kan inte spelet bli på exakt samma sätt som vikingarna spelade, men tendensen och företelsen blir så nära vi kan komma.

För den som är intresserad av att veta mer om Knáttleikir rekommenderar jag dessutom att läsa Bertil Wahlqvists bok "Vikingarnas lekar – Vikingen som idrottade".

Knáttleikir – Trelleborgsreglerna

från Viking Heritage Magazine 3/2002 skrivet av Kaare Johannessen, intendent på Muséet vid Trelleborg, Danmark, översatt till svenska av Robert Dahlström

Knáttleikir spelas på en rektangulär plan 40x15 steg med ruggbyliknande mål i varje ände, med den horisontella ribban sex fot över marken. Bollen är en läder- eller tygball i ca tennisbollsstorlek. Sidolinjerna får fritt överskridas men om bollen går över kortlinjerna stoppas spelet. Bollen sätts i spel igen genom att en spelare, i det lag vars linje överskreds, kastar in bollen.

Spelarna bär färgade tygband runt pannan för att lagen skall kunna skiljas från varandra.

Innan spelet startas kommer lagen överens om vem som skall spela mot vem då det är meningen att man skall punktmarkera en motspelare var. Alla spelarna har alltså en personlig motståndare.

Spelarna är indelade i två lag på fem spelare vardera. Reservspelare kan användas i vilket antal man vill. Inbyte av reservspelare kan ske när som helst under spelet genom att den som är i spel slår ihop sitt bollträ med den som är reserv, och spelarna är bytta.

En lekhövding utses gemensamt och lagen väljer även var sin kapten. Funktionen som kapten kan överlämnas till en annan spelare när som helst under spelet.

Alla spelare har ett bollträ och bollen får kastas, sparkas eller slås med bollträ. Mål kan dock enbart göras genom att bollen slås med bollträ. Mål görs genom att en spelare skjuter bollen med bollträ över den horisontella ribban på målet, mellan stolparna. Bollen får bäras i handen fem steg.

Innan spelet börjar placeras bollen i mitten av planen. Kaptenerna ställer sig fem steg från bollen på motståndarnas planhalva. När lekhövdingen blåser i sitt horn är spelet igång. Resten av spelarna får inte lämna sin planhalva innan bollen är satt i spel, vilket görs av endera kapten.

Om spelet blir för våldsamt (eller tråkigt) kan lekhövdingen avbryta spelet och starta om det från början igen.

Tacklingar av motståndare är tillåtet men enbart med överkroppen, och bollträn får inte användas att slåss med. Att medvetet slå eller sparka en motståndare är förbjudet.

Spelet fortsätter till tre mål har gjorts.